

OFFICE OF THE HEAD OF MISSION

Nezvanični prevod

**Pozdravni govor ambasadora Mauricija Masarija,
šefa Misije OEBS u Srbiji i Crnoj Gori,
na desetom sastanku Igmanske inicijative
27. juna 2005. godine u Beogradu**

Vaše Ekselencije, dame i gospodo,

Ovo je drugi put da imam zadovoljstvo da se obratim skupu predsednika Srbije i Crne Gore, Hrvatske i BiH, u organizaciji Igmanske inicijative. Ovaj istaknuti nevladin forum obavlja pionirski posao u promovisanju dijaloga i pomirenja u regionu jugoistočne Evrope, naročito između tri države, čiji su predstavnici danas ovde.

Današnji sastanak je važan i iz razloga što se dešava 10 godina nakon završetka ratova koji su zahvatili region i dve nedelje od godišnjice masakra u Srebrenici, kada je ubijeno 8000 Bošnjaka. Pozdravljamo izjave Saveta ministara Srbije i Crne Gore i odgovornih političara u Srbiji i Crnoj Gori u kojima je osuđen ovaj ratni zločin, najgori koji je počinjen u Evropi od Drugog svetskog rata. Takođe pozdravljamo odluku najviših organa vlasti Srbije i Srbije i Crne Gore da odu u Srebrenicu, kao i izjave predsednika Vlade Republike Srbije i najviših organa vlasti Republike Srpske u kojima se osuđuju ratni zločini, uključujući zločin u Srebrenici. Ipak, žalimo što u Parlamentu Republike Srbije nije postignut dogovor o moralnoj osudi ratnih zločina, uključujući i onaj koji se desio u Srebrenici.

Osuda svih ratnih zločina je nešto što je apsolutno neophodno, ali ne i dovoljno. Ona mora biti praćena konkretnim koracima, tj. hapšenjem i izvođenjem pred lice pravde preostalih ratnih zločinaca optuženih od strane Haškog tribunala – naročito dvojice optuženih koji se još uvek nalaze na slobodi, a koji su direktno odgovorni za genocid u Srebrenici. Nadamo se da će se oni uskoro naći pred sudom. Napredak u saradnji između Haškog tribunala i Srbije i Crne Gore u proteklih nekoliko meseci, koji smo javno pozdravili i pohvalili, trebalo bi da bude krunisan odlučnom akcijom kojom će se zatvoriti poglavlje zvano Haški tribunal. Ovo će otkloniti i poslednju barijeru za integraciju zemlje u zajednicu evropskih država, koja vladavini prava daje primat.

U isto vreme, trebalo bi shvatiti da pitanje ratnih zločina neće i ne bi trebalo da nestane. Zadatak koji predstoji svim trima državama jeste da dovedu pred domaće pravosuđe sve one koji su u proteklim sukobima počinili ratne zločine. Misija OEBS je pružila pomoć u izgrađivanju domaćih kapaciteta za suđenja za ratne zločine kao i u promovisanju regionalne saradnje. Najsvežiji primeri za to su regionalni sastanci održani na Paliću i na Brionima, a Misija će i dalje nastaviti sa ovakvim aktivnostima. Misije OEBS-a u Srbiji i Crnoj Gori, Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini takođe su zamoljene od strane Haškog tribunala da prate i posmatraju suđenja za ratne zločine pred domaćim sudovima, kako bi utvrdile njihovu kompatibilnost sa međunarodnim standardima.

Kulturna raznolikost i multietničnost su nešto što su vekovne karakteristike Evrope, naročito centralne i jugoistočne Evrope. U toj raznolikosti je i budućnost ovog kontinenta. Evropa je skupo platila za pokušaje uništavanja ove raznolikosti u prvoj polovini prošlog veka i takvi pokušaji ne smeju biti ponovljeni ni u kakvom obliku.

Multietničnost ne samo da obogaćuje društvo, već predstavlja i element stabilnosti. Multietnički karakter država u regionu mora biti sačuvan i zaštićen i kroz puno poštovanje prava nacionalnih manjina u skladu sa najvišim međunarodnim standardima.

Drugi element od ključnog značaja je obezbeđivanje realnih mogućnosti svim izbeglim i raseljenim licima u regionu da se vrate svojim domovima ili da im se ponudi pravedna kompenzacija. Mada na rešavanju ovih pitanja treba još puno raditi, ono što ohrabruje jeste da su sve tri države svesne ovog problema i da su se na njegovo rešavanje obavezale Sarajevskom deklaracijom, koja sada treba da bude realizovana. Očekujemo da sve tri vlade u jednakoj meri pokažu maksimum političke volje, kako bi poglavlje vezano za povratak izbeglica uspešno zaključilo.

Bezvizni režim je doprineo pojačanoj saradnji tri države sa nevladinim sektorom i ovo treba održavati. Saradnja u oblasti kulture i obrazovanja, naročito među mladim ljudima, ne treba da trpi nikakve prepreke.

Po pitanjima vezanim za prošlost možda ima još poneka nesuglasica, ali ne bi trebalo da bude nikakvog spora oko onoga što predstavlja zajedničku budućnost tri države - a to je evropska budućnost u EU porodici.

Zaključio bih tako što ću ponoviti da će Misija OEBS u Srbiji i Crnoj Gori nastaviti da pruža pomoć zemlji domaćinu u jačanju njenih demokratskih institucija i procesa, u promovisanju regionalne saradnje i podupiranju njene integracije u EU i Evroatlantske institucije.

Hvala vam.